Cuntas Leithreasa 2018

Vóta 1

Teaghlachas an Uachtaráin

Réamhrá

Mar Oifigeach Cuntasaíochta do Vóta 1, tá iallach orm gach bliain an cuntas leithreasa don Vóta a réiteach, agus an cuntas a chur faoi bhráid an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste le hiniúchadh.

De réir an cheanglais seo, tá an cuntas ceangailte leis seo réitithe agam maidir leis an méid a caitheadh sa bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2018 ar thuarastail agus chostais Oifig Rúnaí Ginearálta an Uachtaráin, maidir le costais áirithe de chuid Theaghlachais an Uachtaráin agus deontais áirithe.

Déantar an táirgeacht caiteachais a chomparáid leis na suimeanna ceadaithe ag Dáil Éireann faoi an tAcht Leithreasa 2018, an méid a d'fhéadfaí a úsáid mar leithreasaí-i-gcabhair ar chaiteachas na bliana san áireamh.

Dlitear farasbarr de €821,983 a ghéilleadh don Státchiste.

Is cuid den chuntas é an Ráiteas faoi Pholasaithe agus Prionsabail Chuntasaíochta agus nótaí 1 go 5.

Ráiteas faoi Pholasaithe agus Prionsabail Chuntasaíochta

Claíodh leis na polasaithe agus prionsabail chaighdeánacha chuntasaíochta in ullmhú an chuntais.

Ní luachtar sócmhainní oidhreachta a bhaineann le Teaghlachas an Uachtaráin mar sócmhainní sna ráitis airgeadais seo. Tá troscán, saothair ealaíne agus dealbha san áireamh sna sócmhainní. Tá tréithe neamh-inchoimhthithe agus sobhriste ag baint leo agus ní féidir a gcomhshamhail a sholáthar, agus mar sin de ní cuspóir fónta a bheadh ann na sócmhainní a chaipitliú sna ráitis seo.

Ráiteas faoi Rialú Inmheánach Airgeadais

Freagracht don chóras rialaithe inmheánach airgeadais

Mar Oifigeach Cuntasaíochta, aithním an fhreagracht atá agam as cinntiú go ndéantar córas éifeachtach rialaithe inmheánaigh airgeadais a chothabháil agus a fheidhmiú ag an Oifig Theaghlachais an Uachtaráin.

Déantar an fhreagracht seo a chleachtadh i gcomhthéacs na n-acmhainní sin atá ar fáil dom féin agus i gcomhthéacs mo chuid dualgais eile mar Ard-Rúnaí Roinn an Taoisigh. Freisin, ní féidir le haon chóras rialaithe inmheánaigh airgeadais ach ráthaíocht réasúnta seachas dearbhráthaíocht go bhfuil sócmhainní cumhdaithe, idirbhearta údaraithe agus taifeadta go cuí, agus go ndéantar earráidí ábhartha nó mírialtachtaí eile cé acu a chosc nó go ndéanfaí iad a aimsiú go tráthúil. Is próiseas leanúnach é an córas rialaithe inmheánacha airgeadais a chothabháil agus bíonn an córas agus a éifeachtúlacht faoi athbhreithniú a leanann ar aghaidh.

Cuireann an Roinn Airgeadais feidhmeannas íocaíochta agus cuntasaíochta ar fáil do Theaghlachas an Uachtaráin.

Tá mo chuid freagrachtaí comhlíonta agam maidir le ceangaltas an chomhaontaithe bainistíochta seirbhíse idir Theaghlachas an Uachtaráin agus an Oifig Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte chun seirbhís roinnte acmhainní daonna agus párolla a sholáthar.

Tá mé ag brath ar litir forchinntithe ón Oifigeach Cuntasaíochta le haghaidh an Vóta do Sheirbhísí Comhroinnte go bhfeidhmítear na rialaithe cuí i soláthar seirbhísí comhroinnte do Theaghlachas an Uachtaráin.

Timpeallacht rialaithe airgeadais

Deimhním go bhfuil timpeallacht rialaithe i bhfeidhm a bhfuil mar chuid di na heilimintí seo a leanas.

- Sannadh freagrachtaí airgeadais ag leibhéal bainistíochta le cuntasacht chomhfhreagrach.
- Bunaíodh socruithe tuairiscithe ag gach leibhéal mar ar sannadh an fhreagracht do bhainistiú airgeadais.
- Bunaíodh gnáthaimh fhoirmeálta do thuairisciú teipeanna suntasacha rialaithe agus do chinntiú gníomhaíochta ceartaithí cuí.
- Tá Coiste Iniúchóireachta ann chun comhairle a thabhairt dom maidir le mo fhreagrachtaí don chóras rialaithe inmheánaigh airgeadais a chomhlíonadh.
- Tá nósanna imeachta do phríomh-phróisis ghnó go léir doiciméadaithe.
- Tá córais ann chun na sócmhainní a chosaint.
- Tá tábhacht ag baint le timpeallacht rialaithe airgeadais inmheánach na Roinne Airgeadais, mar is é an Roinn Airgeadais a chuireann feidhmeannas íocaíochta agus cuntasaíochta ar fáil do Theaghlachas an Uachtaráin.

Rialaithe riaracháin agus tuairisciú bainistithe

Deimhním go bhfuil creatlach gnáthamh riaracháin agus tuairisciú rialta bainistithe i bhfeidhm, lena n-áirítear deighilt na ndualgas agus córas tarmligin agus cuntasachta agus, go háirithe, gurb ann dóibh seo a leanas

- córas bhuiséadaithe cuí le buiséad bliantúil a choinnítear faoi athbhreithniú ag lucht bainistithe sinsearach
- athbhreithnithe rialta ag lucht bainistithe sinsearach a léiríonn feidhmíocht airgeadais i gcomparáid le tuartha
- córas bainistíochta riosca ag feidhmiú laistigh de Theaghlachas an Uachtaráin
- córais ann atá dírithe ar chinntiú shlándáil na gcóras TFC
- treoirlínte rialaithe infheistíochta caipitil cuí agus disciplíní bainistithe tionscadail fhoirmeálta.

Comhlíonadh soláthair

Dearbhaíonn Teaghlachas an Uachtaráin go gcuirtear béim oiriúnach ar dea-ghnás i dtaobh cúrsaí soláthair, agus go bhfuil gnásanna ann lena chinntiú go gcloítear leis na treorlínte soláthair. Tá dhá conradh le luach de €56,212 mar cuid den tuairisc maidir le ciorclán 40/02, mar sháraigh siad an tairseach tuairiscithe €25,000, agus dámhadh iad (inter alia) gan próiseas iomaíoch. Leanadh conradh amháin do €29,052 i dtaobh soláthraí ar aghaidh agus tháinig deireadh leis an bpróiseas tairisceana i Q2 2019, agus tá an tairgeoir rathúil i mbun anailís ar modhanna chun an tseirbhís a chuir ar fáil. Síneadh an conradh eile do €27,160 thar dáta an chonradh gan próiseas iomaíoch nua.

Iniúchadh inmheánach agus coiste iniúchta

Tagann Teaghlachas an Uachtaráin faoi chuimsiú na feidhme iniúchta inmheánaigh a sholáthraíonn Roinn an Taoisigh a bhfuil pearsanra oilte cuí acu agus a oibríonn faoi chairt scríofa a cheadaigh mé. Cuirtear an obair iniúchta inmheánaigh san áireamh trí anailís a dhéanamh ar na rioscaí airgeadais a bhfuil Teaghlachas an Uachtaráin neamhchosanta orthu agus tá sé d'aidhm na príomh rialaithe a chlúdach ar bhonn atrátha thar thréimhse réasúnta. Tá an fheidhm iniúchta inmheánaigh agus a chlár oibre faoi réir athbhreithnithe tréimhsiúla agamsa agus ag an gCoiste Iniúchta, a oibríonn faoi choimirce Roinn an Taoisigh.

Bhí ceithre cruinniú ag an Coiste Iniúchta i 2018 agus aontaíodh agus tosaíodh clár oibre iniúchta aontaithe ag deireadh 2018.

Creat riosca agus rialaithe

Tá córas bainistíochta riosca curtha i bhfeidhm ag Teaghlachas an Uachtaráin a déanann sainaithint ar rioscaí ríthábhachtacha agus a thuairiscíonn iad agus na gníomhartha bainistíochta atá á dhéanamh chun dul i ngleic leo agus, chomh fada agus is féidir, na rioscaí a mhaolú.

Tá clár rioscaí in áit a aithníonn na príomh-rioscaí do Theaghlachas an Uachtaráin agus tá siad aitheanta, measta agus grádaithe de réir a dtábhachta. Déantar athbhreithniú agus uasdátú ar an chlár ag an mBord Bainistíochta go ráithiúil. Tá toradh na measúnuithe seo úsáidte le hacmhainní a phleanáil agus a dháileadh le cinntiú go ndéantar bainistiú ar rioscaí go leibhéal inghlactha.

Déanann an clár riosca cur síos ar na rialaithe agus gníomhaíochtaí is gá leis na rioscaí a mhaolú agus tugann sé feidhmiú rialaithe do bhaill foirne áirithe.

Monatóireacht agus athbhreithniú leanúnach

Tá nósanna imeachta foirmeálta bunaithe le monatóireacht a dhéanamh ar phróisis rialaithe agus déantar rialú ar easnaimh a chur in iúl dóibh siúd freagrach as gníomhaíocht ceartaitheach a chur i bhfeidhm agus don bhainistíocht agus don Bhord Bainistíochta, áit is ábhartha, go tráthúil. Dearbhaím go bhfuil príomh rioscaí agus na rialaithe bainteach aitheanta agus tá próisis curtha in áit le monatóireacht a dhéanamh ar na príomh rialaithe agus aon easnaimh aitheanta a thuairisciú.

Athbhreithniú ar éifeachtúlacht

Dearbhaím go bhfuil nósanna imeachta ag Teaghlachas an Uachtaráin le monatóireacht a dhéanamh ar éifeachtúlacht a nósanna imeachta do bhainistiú riosca agus rialaithe. San bhliain 2018, cuireadh obair na n-iniúchóirí seachtracha agus an bhainistíocht shinsearach i dTeaghlachas an Uachtaráin a bhfuil freagrach as an gcreat rialaithe inmheánach airgeadais a fhorbairt agus a choinneáil san áireamh agus monatóireacht agus athbhreithniú ar éifeachtúlacht an chórais rialaithe airgeadais inmheánaigh i dTeaghlachas an Uachtaráin ar bun.

Saincheisteanna rialaithe inmheánacha airgeadais

Níor aithníodh laigí sa rialú inmheánach airgeadais bainteach le 2018 ba chúis le, nó a d'fhéadfadh a bheith mar chúis le caillteanas ábhartha.

Martin Fraser
Oifigeach Cuntasaíochta

23 Mean Fómhair 2019

Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste

Tuairisc le cur faoi bhráid Thithe an Oireachtais

Vóta 1 Teaghlachas an Uachtaráin

Tuairim ar an gcuntas leithreasa

Tá iniúchadh déanta agam ar an gcuntas leithreasa do Vóta 1 Teaghlachas an Uachtaráin don bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2018 faoi alt 3 d'Acht an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste (Leasú) 1993.

I mo thuairimse,

- léirítear go cuí sa chuntas leithreasa na fáltais agus an caiteachas a bhain le Vóta 1 Teaghlachas an Uachtaráin don bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2018
- ullmhaíodh an cuntas leithreasa san fhoirm a d'ordaigh an tAire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe.

Bonn faoin tuairim

Rinne mé m'iniúchadh ar an gcuntas leithreasa de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta maidir le hIniúchóireacht arna fhógairt ag an Eagraíocht Idirnáisiúnta Uasfhoras Iniúchóireachta. Tá cur síos déanta ar na freagrachtaí atá orm faoi na caighdeáin sin san *Réamhrá leis na Cuntais Leithreasa.* Níl baint ná páirt agam le Teaghlachas an Uachtaráin agus tá na freagrachtaí eitice eile atá orm de réir na gcaighdeán comhlíonta agam.

Creidim gur leor agus gur cuí an fhianaise iniúchta a fuair mé le bonn a chur faoi mo thuairim.

Tuairisc ar an ráiteas faoi rialú inmheánach airgeadais, agus ar nithe eile

Chuir an tOifigeach Cuntasaíochta ráiteas faoi rialú inmheánach airgeadais i láthair i dteannta an chuntais leithreasa. Tá cur síos déanta ar na freagrachtaí atá orm le tuairisciú ar an bhfaisnéis atá sa ráiteas, agus ar nithe eile a dtuairiscím orthu de réir eisceachta san *Réamhrá leis na Cuntais Leithreasa*.

Níl aon rud le tuairisciú agam ina leith sin.

Seamus MacCárthaigh
Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste

24 Meán Fómhair 2019

Vóta 1 Teaghlachas an Uachtaráin

Cuntas Leithreasa 2018

		2018		2017
		Soláthar mheastacháin	**Toradh**	**Toradh**
		€000	**€000**	**€000**
Caiteachas chláir				
A	Teaghlachas an Uachtaráin	3,014	2,453	2,567
B	Deolchaire daoine in aois a chéid	1,404	1,136	1,125
	Ollchaiteachas	**4,418**	**3,589**	**3,692**
	Bain de			
C	**Leithreasaí-i-gcabhair**	**97**	**90**	**83**
	Glanchaiteachas	**4,321**	**3,499**	**3,609**

Farasbarr

Tá farasbarr na suime a soláthraíodh le hais na glansuime fheidhmithe faoi dhliteanas le géilleadh don Státchiste.

	2018	2017
	€	**€**
Farasbarr le géilleadh	**821,983**	**294,236**

Martin Fraser
Oifigeach Cuntasaíochta

29 Márta 2019

Nótaí leis an gCuntas Leithreasa

Nóta 1 Ráiteas um Chostas Feidhmiúcháin 2018

	2018		2017
	€000	€000	€000
Caiteachas chláir		1,093	1,071
Pá		1,717	1,666
Caiteachas eile		779	955
Ollchaiteachas		**3,589**	**3,692**
Bain de			
Leithreasaí-i-gcabhair		**90**	**83**
Glanchaiteachas		**3,499**	**3,609**
Athraithe i sócmhainní caipitiúla			
Ceannacháin airgid tirim	(6)		
Dímheas	29		
		23	8
Athraithe ar ghlansócmhainní reatha			
Laghdú ar fhabhruithe deiridh	(80)		
Méadú ar stoc	(1)		
		(81)	23
Caiteachas díreach		**3,441**	**3,640**
Caiteachas a iompraíodh in áit eile			
Glanchaiteachas ar sheirbhísí ghaolmhara (nóta 1.1)		4,467	5,039
Costas chláir ghlan		**7,908**	**8,679**

1.1 Glanchaiteachas ar sheirbhísí ghaolmhara

Tá méid an ghlanchaiteachais ar sheirbhísí ghaolmhara comhdhéanta as na méideanna measta seo leanas maidir le Vóta 1 a iompraíodh in áit eile.

	2018	2017
	€000	€000
Vóta 7 Oifig an Aire Airgeadais	13	20
Vóta 12 Aoisliúntais agus Liúntais Scoir	772	564
Vóta 13 Oifig na nOibreacha Poiblí	1,924	2,256
Vóta 18 Oifig Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte	3	4
Vóta 20 Garda Síochána	194	197
Vóta 28 Gnóthaí Eachtracha agus Trádála	253	667
Vóta 36 Cosaint	413	428
An Príomhchíste (Luachanna saothair agus liúntais Uachtaráin agus pinsin uachtaráin)	895	894
	4,467	**5,039**

Nóta 2 Ráiteas ar Staid Airgeadais ag 31 Nollaig 2018

	Nóta	2018	2017
		€000	€000
Sócmhainní caipitil	2.2	**38**	**71**
Sócmhainní reatha			
Stoic	2.4	30	29
Réamhíocaíochtaí		26	51
Iarmhéideanna dochair eile	2.5	4	—
Ioncam fabhraithe		4	10
Maoiniú glan ón Státchiste atá dlite	2.7	85	(23)
Iomlán sócmhainní reatha		149	67
Lúide dliteanais reatha			
Banc agus airgead tirim	2.3	41	(100)
Costais fhabhraithe		39	150
Iarmhéideanna chreidmheasa eile	2.6	48	77
Iomlán na dliteanais reatha		128	127
Glandliteanais reatha		**21**	**(60)**
Glansócmhainní		**59**	**11**
Léirithe ag:			
Cuntas maoiniú Stáit	2.1	**59**	**11**

2.1 Cuntas maoiniú Stáit

	Nóta		2018	2017
		€000	€000	€000
Iarmhéid ag 1 Eanáir			11	42
Eisíocaíochtaí as an Vóta				
Soláthar mheastacháin	Cuntas	4,321		
Farasbarr le géilleadh	Cuntas	(822)		
Vóta glan			3,499	3,609
Caiteachas (airgead tirim) a iompraíodh in áit eile	1		4,467	5,039
Nithe eile (nach airgead iad)	2.2		(10)	—
Costas chláir ghlan	1		(7,908))	(8,679)
Iarmhéid ag 31 Nollaig			**59**	**11**

2.2 Sócmhainní caipitil

	Trealamh teicneolaíochta faisnéise	Trealamh oifige	Iomlán
	€000	€000	€000
Ollsócmhainní			
Costas nó luacháil ag 1 Eanáir 2018	373	14	387
Breiseanna	6	—	6
Coigeartú [a]	(48)	1	(47)
Diúscairtí	(2)	—	(2)
Costas nó luacháil ag 31 Nollaig 2018	329	15	344
Dímheas carntha			
Iarmhéid tosaigh ag 1 Eanáir 2018	303	13	316
Dímheas don bhliain	29	—	29
Coigeartú [a]	(39)	2	(37)
Dímheas ar dhiúscairtí	(2)	—	(2)
Dímheas carnach ag 31 Nollaig 2018	291	15	306
Glansócmhainní ag 31 Nollaig 2018	**38**	—	**38**
Glansócmhainní ag 31 Nollaig 2017	70	1	71

Nóta [a] Rinneadh an coigeartú chun an nóta sócmhainní caipitiúla a cheartú i dtaobh luach iarmharach sócmhainní a bhí díluacháilte ina iomlán, agus chun caiteachas i dtaobh an suíomh idirlín a bhaint amach a bhí caipitlithe de réir earráid.

2.3 Banc agus airgead tirim

ag 31 Nollaig	2018	2017
	€000	€000
Iarmhéideanna PMG	(41)	100

2.4 Stoic

ag 31 Nollaig	2018	2017
	€000	€000
Boinn daoine in aois a chéid	7	7
Tomhaltáin TF agus stáiseanóireacht	23	22
	30	**29**

2.5 Iarmhéideanna dochair eile

ag 31 Nollaig	2018	2017
	€000	€000
Nithe dochair fionraí eile	4	—

2.6 Iarmhéideanna chreidmheasa eile

ag 31 Nollaig	**2018**	**2017**
	€000	**€000**
Méideanna dlite don Stát		
Cáin Ioncaim	25	35
Árachas Sóisialach Pá-Choibhneasa	11	15
Tobhach Pinsin	6	—
Muirear Sóisialta Uilíoch	5	7
Cáin Shiarchoinneálach ar Sheirbhisí Gairmiúla	1	2
Ranníocaíocht pinsin	—	5
	48	64
Asbhaintí phárolla á gcoinneal ar fionraí	—	13
	48	**77**

2.7 Maoiniú glan ón Státchiste atá dlite

ag 31 Nollaig	**2018**	**2017**
	€000	**€000**
Farasbarr le géilleadh	822	294
Deontas ón Státchiste nár tarraingíodh	(907)	(271)
Maoiniú glan ón Státchiste atá dlite	**(85)**	**23**
Arna léiriú ag:		
Iarmhéideanna dochair: fionraí	4	—
Creidiúnaithe		
Dlite don Stát	(48)	(64)
Banc agus airgead tirim	(41)	100
Iarmhéideanna creidmheasa: fionraí	—	(13)
	(89)	23
	(85)	**23**

2.8 Gealltanais

ag 31 Nollaig	**2018**	**2017**
	€000	**€000**
Soláthrú earraí agus seirbhísí	16	—

Nóta 3 Caiteachas Vóta

Anailís ar chaiteachas riaracháin

		2018		2017
		Soláthar mheastacháin	Toradh	Toradh
		€000	€000	€000
i	Tuarastail, pánna agus liúntais	1,802	1,717	1,666
ii	Taisteal agus cothabháil	310	184	240
iii	Oiliúint agus forbairt agus costais theagmhasacha	340	351	391
iv	Seirbhísí poist agus teileachumarsáide	86	87	114
v	Trealamh oifige agus soláthairtí oifige agus seirbhísí gaolmhara	535	156	210
		3,073	**2,495**	**2,621**

Athrúcháin shuntasacha

Tá caiteachas riaracháin leithroinnte thar na cláir éagsúla, chun na costais cláir iomlán a chuir i láthair. Seo a leanas cúis na difríochtaí nach beag i gcaiteachas riaracháin (+/- 25% agus +/- €100,000).

ii *Taisteal agus cothabháil*

Soláthar mheastacháin: €310,000, toradh: €184,380

Bhí laghdú ar chostais mar bhí níos lú taistil thar lear i 2018.

v *Trealamh oifige agus soláthairtí oifige agus seirbhísí gaolmhara*

Soláthar mheastacháin: €535,000, toradh: €156,031

Bhí infheistiú mór aonuaire san áireamh ar chóras sreabhadh oibre nua agus córas fóin a bhí le thosnú i 2018 nuair a rinneadh an réamh-mheastachán. Níor thosaigh an tionscadal sin go dtí deireadh 2018 agus de bharr sin tarlóidh an caiteachas sin i 2019.

Clár A Teaghlachas an Uachtaráin

		2018		2017
		Soláthar mheastacháin	**Toradh**	**Toradh**
		€000	**€000**	**€000**
A.1	Riarachán - pá	1,758	1,676	1,627
A.2	Riarachán – neamh phá	1,256	777	940
		3,014	**2,453**	**2,567**

Clár B Deolchaire daoine in aois a chéid

		2018		2017
		Soláthar mheastacháin	**Toradh**	**Toradh**
		€000	**€000**	**€000**
B.1	Riarachán - pá	44	41	39
B.2	Riarachán - neamh phá	15	2	15
B.3	Deolchaire daoine in aois a chéid	1,345	1,093	1,071
		1,404	**1,136**	**1,125**

Athrúcháin shuntasacha

Ar an iomlán, bhí an caiteachas i ndáil le Clár B €268,236 níos ísle ná mar cuireadh ar fail, toisc go raibh níos lú daoine in aois a chéid ann ná mar a soláthraíodh dóibh. Íocadh amach 431 deolchaire daoine in aois a chéid i 2018 agus soláthraíodh d'ionann agus 512.

Nóta 4 Fáltais

4.1 Leithreasaí-i-gcabhair

		2018		2017
		Measta	**Réadaithe**	**Réadaithe**
		€000	**€000**	**€000**
1	Fáltais ó asbhaintí pinsean-choibhneasta as luach saothair na seirbhíse poiblí	90	78	77
2	Ilghnéitheacha	7	12	6
		97	**90**	**83**

Nóta 5 Líon agus Pá na bhFostaithe

5.1 Líon fostaithe (coibhéis lánaimseartha)

	2018	2017
Líon foirne ag deireadh na bliana	**27**	**27**

5.2 Pá

	2018	2017
	€000	€000
Pá	1,546	1,485
Liúntais le haghaidh ard-dualgas, dualgas speisialta nó dualgas breise	58	58
Íocaíocht Iomarcaíochta	—	14
Ragobair	20	19
ÁSPC an Fhostóra	93	90
Pá iomlán	**1,717**	**1,666**

5.3 Liúntais agus íocaíochtaí ragoibre

	Líon faighteoirí	Faighteoirí de €10,000 nó níos mó	Íocaíocht aonair is airde	
			2018	2017
			€	€
Liúntais ardghráid, speisialta nó dualgais breise	6	4	19,126	19,549
Ragobair	12	—	5,458	4,759
Luach saothair breise i níos mó ná catagóir amháin	—	—	—	3,421

5.4 Ró-iocaíochtaí

Bhí ró-íocaíochtaí ag deireadh na bliana de €4,080 i leith duine aonair (2017: €Nialas). Tá plean téarnaimh socraithe.